

Godt nyt til forældre: iPad'en udvikler børns leg og fællesskab

AF MORTEN MIKKELSEN

27. januar 2016 00:00

Børn bruger grundlæggende iPad'en til at understøtte det, der altid har været legens formål: At få kammerater, at have det sjovt sammen, at kommunikere og at udvikle sig på en måde, der er forbundet med lyst frem for pligt. **Foto: Scanpix**

Ifølge forskere er der ikke grund til at frygte en generation af iPad-børn, der kun sidder passivt og lader sig underholde. Både i daginstitutioner og i fritiden bruger børn i høj grad iPad'en som et lærerigt legetøj

Mange voksne har et voldsomt had-kærlighedsforhold til deres børns brug af iPad. På den ene side er den lille tablet-computer en fantastisk babysitter, der frigør de voksne til andre opgaver. På den anden side bruger

børn så meget tid på at spille, se film og lave andre aktiviteter på deres iPad, at mange er bekymrede for, at den stjæler tid fra børnene. Tid, som kunne bruges på at røre sig og udvikle sig, på rigtig leg og rigtigt samvær med andre børn.

Men når forskere studerer, hvordan børn op til otteårs-alderen faktisk anvender iPad'en, er den langt bedre end sit rygte. Børn bevæger sig rundt med den, bruger den til alskens udviklende formål, bruger den i fællesskab og hjælper hinanden. Og iPad'en har ikke udryddet god gammeldags leg. Den rigtige leg har bare forskudt sig, så der nu indgår digitale elementer sammen med de mere traditionelle aktiviteter.

Sådan lyder nogle af medieforsker Stine Liv Johansens konklusioner fra forskning i børns digitale leg, som er gengivet i bogen ”Medialisering - mediernes rolle i social og kulturel forandring”, som udkom for nylig. Stine Liv Johansen er lektor, ph.d. ved Aarhus Universitet og indgår i øjeblikket i et fælleseuropæisk forskningsprojekt, hvor 0-8-åriges brug af digitale medier i hverdagen kortlægges i 180 familier i 18 lande.

”Den største forandring, som er sket i børns liv de seneste 10 år, er, at selv de helt små børns leg har fået en digital form i kraft af, at iPad'en er så let at anvende. Men iPad'en erstatter ikke alt det eksisterende, den fletter sig ind i det, barnet ellers er optaget af. Så børn leger ikke mindre, de leger bare på en anden måde,” siger Stine Liv Johansen.

Hun nævner som eksempel, at fodbold drenge i hendes undersøgelse havde svært ved at lade sig interviewe om deres mediebrug. Men de ville gerne tale om deres fodboldinteresse og herunder fortælle om, hvordan det traditionelle, fysiske spil kombineres med, at man fysisk samler på plakater og fodboldtrøjer, spiller digitale sportsspil, interagerer med andre fodboldinteresserede på Instagram, læser sportsnyheder om spillerhandler på nettet og uploader små filmsekvenser med deres egne skud på mål på YouTube.

”Vi voksne må gøre os klart, at for børn er nye medier ikke nye. De bruger de medier, de har adgang til, til det, der giver mening for dem.

Husk: Du kan stadig få 4 uger gratis

Og når man studerer, hvad iPad'en bruges til, viser det sig, at den grundlæggende bruges til at understøtte det, der altid har været legens formål: At få kammerater, at have det sjovt sammen, at kommunikere og at udvikle sig på en måde, der er forbundet med lyst frem for pligt,” siger Stine Liv Johansen.

Medieforskeren tilføjer, at der er mange forældre og pædagoger, som er meget optaget af at få deres børn til at anvende nogle bestemte apps - altså programmer - som for eksempel er designet til at træne deres sprogudvikling. Men hendes forskning viser, at når små og halvstore børn i en

skolefritidsordning er helt fri med iPad'en, bruger de den i høj grad til at interagere, at hjælpe hinanden og udnytte hinandens kompetencer. Ingen sidder alene med maskinen ret længe.

”Børnene ved typisk, hvem der er særligt gode til et bestemt spil, og de dygtigste bruger ofte tid på at hjælpe andre frem i spillet til nogle mere interessante baner,” forklarer Stine Liv Johansen.

Hun erkender, at nogle børn sidder alene og spiller eller ser film på iPad'en om aftenen efter en lang skoledag, og at alt for megen iPad-brug kan være problematisk. Men for de mindre børns vedkommende har hun aldrig set andet, end at barnet selv forholdsvis hurtigt lægger apparatet og giver sig til noget andet. Anderledes er det fat i teenage-alderen, hvor der kan være brug for begrænsninger.

”Men mit råd til forældrene er, at de sætter sig grundigt ind i, hvad deres børn rent faktisk bruger tiden til på iPad'en. Måske de endda vil være med og på den måde kan være med til at inspirere børnene til en mere aktiv brug. Det er mere konstruktivt end de forældrestrategier, der hedder: 'Jeg har dit password, så jeg kan kontrollere dig' og 'Æggeuret ringer om en halv time, så er det slut',” siger Stine Liv Johansen.

Når man studerer, hvad iPad'en bruges til, viser det sig, at den grundlæggende bruges til at understøtte det, der altid har været legens formål

Stine Liv Johansen

Husk: Du kan stadig få 4 uger gratis

Steen Søndergaard er lektor ved professionshøjskolen UCC i København og forsker i digital kultur i dagtilbud. Han har været med til at gennemføre store projekter med pædagogisk brug af iPads i blandt andet Fredensborg og Gladsaxe Kommuner, hvor konklusionerne har været, at de digitale medier var med til at styrke børnenes læring og fællesskab. Han er enig i, at iPad'en har ændret tilgangen til små børn og ny teknik betydeligt i forhold til dengang, man kun havde computere.

”Modsat computeren er iPad'en let at betjene for både børn og pædagoger, man kan tage den med på legepladsen, og den er god at være flere sammen om. Men i en daginstitutionssammenhæng er udfordringen, at mens pc'en havde status som noget svært og klogt, kender mange børn i forvejen mest iPad'en som et pasningsapparat. Derfor er opgaven at gøre den til et legetøj, man lærer noget af,” siger han.

Han nævner som eksempel, at en iPad for eksempel er god at tage med i skoven og bruge til at tage billeder af blomster med. Pointen er, at iPad'en er en maskine, der både rummer funktioner som foto- og filmkamera, lydoptager, leksikon, tegneprogram og meget andet, der må betragtes som udviklende. Men det er også en spille- og videomaskine, og ifølge Steen Søndergaard er der mere grund til at betragte den som et legetøj, man kan have gavn af, end et specielt godt undervisnings- og læringsværktøj for pædagoger og lærere:

”En iPad er et fantastisk redskab, som har ført til, at der løber toårige rundt i vuggestuerne og filmer. Men det, vi oplever er svært for de professionelle voksne, er at inddrage iPad'en på så interessant en måde, at det kan konkurrere med al den professionelle underholdning, som også ligger der. Det er svært - for ikke at sige umuligt - for en pædagog eller lærer at være mere underholdende end Disney.”

Men det, vi oplever er svært for de professionelle voksne, er at inddrage iPad'en på så interessant en måde, at det kan konkurrere med al den professionelle underholdning, som også ligger der

Steen Søndergaard

Husk: Du kan stadig få 4 uger gratis

kommentarer

Du skal have en Facebook-profil for at kunne kommentere denne artikel. Husk at brud på debatreglerne kan medføre, at dine kommentarer bliver fjernet, og din profil udelukkes fra debatten.

[Læs mere om retningslinjerne for vores debat her.](#)

1 kommentar

Sortér efter

Populære

Tilføj en kommentar ...

Andreas Christian Jensen · Eggeslevmagle, Vestsjælland, Denmark

Yes! Jeg vidste, at 4 iPads til hver af børnene ville være en god investering!

[Synes godt om](#) · [Svar](#) · 27. januar 2016 11:33

Telefon: 33 48 05 00 | Abonnement: 33 48 05 05 |
Annoncer: 33 48 05 00 | Læs mere om [ophavsret](#) og
[persondatapolitik](#) | © 2016 Kristeligt Dagblad,
Vimmelskftet 47, 1161 København K

Husk: Du kan stadig få 4 uger gratis